



Labklājības ministrija
Sociālās integrācijas valsts aģentūra

Dubultu prospekts 71, Jūrmala, LV-2015, tālr. 67769890, fakss 67769495, e-pasts pasts@siva.gov.lv

Jūrmalā

Sociālās integrācijas valsts aģentūras Konsultatīvās padomes sēdes protokols

2023.gada 29. jūnijā

Nr.1-22/02

Sēdes sākums: plkst. 14:00

Sēdes noslēgums: plkst. 15:00

Sēde notika tiešsaistes programmā ZOOM.

Sēdi vada: Ilona Jurševska – Sociālās integrācijas valsts aģentūras (SIVA) direktore

Sēdē piedalās Konsultatīvās padomes (turpmāk – Padome) locekļi:

Pēteris Leiškalns – Latvijas Darba devēju konfederācijas Sociālās drošības un veselības aprūpes eksperts

Līva Sevčuna – Labklājības ministrijas Sociālo pakalpojumu un invaliditātes politikas departamenta vecākā eksperte

Ivars Balodis – Invalīdu un viņu draugu apvienības „Apeirons” valdes priekšsēdētājs

Edgars Vorslovs – Latvijas Nedzirdīgo savienības prezidents

Kaspars Biezais – Latvijas Neredzīgo biedrības Centrālās valdes priekšsēdētājs

Solveiga Kabaka – SIVA direktora vietniece profesionālās rehabilitācijas jomā

Daiga Reinberga – SIVA direktora vietniece sociālās rehabilitācijas jomā

Inguna Zuševica – SIVA Koledžas vadītāja

Sēdē nepiedalās:

Artjoms Uršuļskis – Labklājības ministra parlamentārais sekretārs

Baiba Baškere – Izglītības un zinātnes ministrijas Profesionālās un pieaugušo izglītības departamenta direktora vietniece pieaugušo izglītības jomā

Ieva Leimane - Veldmeijere – Biedrības “Resursu centrs cilvēkiem ar garīgiem traucējumiem ”ZELDA”” direktore

Sēdē uzaicināti:

Gunta Apele – SIVA direktora vietniece finanšu un IKT jomā, ANM projekta “RAITI” vadītāja

Ilze Ločmele – ANM projekta “RAITI” galvenā metodiķe

Kristīne Vībane – SIA "AC Konsultācijas" projektu direktore

Vita Roga – SIA "AC Konsultācijas"

Elvīra Kursīte – Labklājības ministrijas Sociālo pakalpojumu un invaliditātes politikas departamenta vecākā eksperte

Sēdi protokolē: Liene Saukuma – SIVA eksperte rehabilitācijas pakalpojumu attīstības jomā

Darba kārtība: ANM projekta “RAITI: Rehabilitācija. Atbalsts. Iekļaušana. Tālākizglītība” metodikas darbam ar personu ar funkcionāliem traucējumiem neformālajiem aprūpētājiem un kompetenču attīstības apmācību programmas (moduļi) saskaņošana.

I. Jurševska – atklāj sēdi un informē par darba kārtību.

S. Kabaka – informē, ka ANM projekta “RAITI: Rehabilitācija. Atbalsts. Iekļaušana. Tālākizglītība” (turpmāk – projekts) ietvaros pakalpojuma sniedzējs SIA "AC Konsultācijas" sadarbībā ar SIVA speciālistiem ir izstrādājis metodiku un kompetenču attīstības programmu neformālajiem aprūpētājiem¹. Ņemot vērā materiāla apjomu, Padomei jau bija nosūtīti materiāli izskatīšanai un komentāru, priekšlikumu sniegšanai līdz 16.06.2023. Paldies par sniegtajiem komentāriem, tie ir ņemti vērā. Šajā sēdē ir paredzēta metodikas un kompetenču attīstības programmas saskaņošana.

I. Ločmele – iepazīstina ar izstrādāto metodiku un kompetenču attīstības programmām (moduļiem) neformālajiem aprūpētājiem (pielikumā prezentācija).

Padome diskutē par sagatavoto metodiku un kompetenču attīstības programmām neformālajiem aprūpētājiem.

L. Sevčuna – pateicas par ieguldīto darbu un sagatavoto materiālu, jautā, vai nav par daudz teorētiskā materiāla un nevajadzētu vairāk likt uzsvāru uz praktiskajām mācībām.

K. Vībanc – veidojot programmu SIVA uzstādījums bija, ka praktiskā daļa ir ne mazāk par 60%, praktiski izdevās panākt daudz lielāku praktiskās daļas proporciju, pat līdz 70%. Metodikā katra interakcija, katra nodarbība ir veidota ar praktiskiem uzdevumiem.

V. Roga – papildina, ka speciālists saturiski veidos materiālu pats, balstoties uz metodiku. Tradicionālas lekcijas nav paredzētas, metodikas saturs ir materiāls specialistam, uz kā pamata veidot nodarbības saturu.

S. Kabaka – papildina, ka sadarbībā ar metodikas izstrādātāju apmācīs SIVA speciālistus lietot metodiku, lai speciālists varētu izvēlēties saturu un metodes atbilstoši konkrētas neformālo aprūpētāju grupas apmācībai jau ar praktisku ievirzi.

E. Vorslovs – Saskarsmē personām ar dzirdes funkcionālajiem traucējumiem paredzēts mācīt zīmju valodu. Kā piesaistītais personāls minēts - surdopedagogs. Vai surdopedagogi spēj mācīt zīmju valodu?

I. Ločmele – apmācību procesā būs iesaistīts SIVA speciālists, kurš ir arī surdotulks.

I. Balodis – lūdz raksturot neformālā aprūpētāja sociālo portretu, aicina pievērst uzmanību paša aprūpētāja psiholoģiskajam atbalstam.

¹Atbalsta personas, kuras rūpējas, sniedz atbalstu vai aprūpē personu ar funkcionāliem traucējumiem radniecības, draudzības saišu vai vienošanās dēļ.

S. Kabaka – mērķa grupa ir gan personas, kuras tikko nonākušas aprūpētāja lomā, gan personas, kuras jau ilgstoši pilda parūpētāja lomu. Programma sastāv no moduļiem, katram neformālajam aprūpētājam atbilstoši viņa vajadzībām piemeklēs atbilstošo moduli. Kādam tas var būt viens, vai divi, citam visi moduļi. Norāda, ka programmā ir modulis “Aprūpētāja pašaprūpe”, kur saturā ietilpst veicināt prasmes laicīgi identificēt psiholoģiska atbalsta vajadzības pašam aprūpētājam un spēt orientēties tās saņemšanā. Programmu un moduļus vēl aprobēsim, nepieciešamības gadījumā precizēsim un papildināsim saturu.

I. Balodis – Kā piesaistīs mērķa grupu?

I. Ločmele – Plānotas informatīvas kampaņas, informācija sociālajos tīklos, lai uzrunātu mērķa grupu. Dalībniekiem noteiks mācību vajadzības un atbilstoši piemeklēs nepieciešamos moduļus un apmācību saturu.

E. Kursīte – Aprūpes iestādēs aprūpētājiem novērojams prasmju trūkums sniegt fizisku palīdzību personām ar funkcionēšanas traucējumiem. Vai visiem dalībniekiem būs iespēja praktiski apgūt nepieciešamās prasmes, piemēram, pārcelt no gultas uz riteņkrēslu, kuri to nekad nav darījuši?

I. Jurševska – Šī projekta mērķa grupa nav institūciju darbinieki, bet neformālie aprūpētāji, kas var būt gan ģimenes locekļi, gan jebkurš cilvēks, kurš ir saskarē un uzņemies sniegt atbalstu personai ar funkcionēšanas traucējumiem. Perspektīvā, pēc kompetenču attīstības programmas aprobācijas šajā projektā, kā turpinājumu paredzēts izstrādāt formālās izglītības programmu asistentu apmācībai.

S. Kabaka – Projektā ir paredzēts izveidot atbilstošu vidi, aprīkojot demonstrāciju telpas ar tehniskajiem palīgīdzekļiem, lai varētu nodrošināt praktiskas apmācības.

E. Kursīte – Vai būs iespēja izbraukt arī uz reģioniem?

S. Kabaka – Jā, projektā ir paredzēts izveidot arī mobilo staciju, lai vismaz daļu programmas satura varētu īstenot arī reģionos tuvāk mērķa grupai.

I. Balodis – Praksē novērojam, ka nereti aprūpētājiem (ģimenes locekļiem) ir grūtības veicināt patstāvīgas dzīves iemaņas personām ar funkcionēšanas traucējumiem (aprūpējamajiem). Vai programmā ir paredzēts pievērsties arī jautājumam par personu ar funkcionēšanas traucējumiem pāraprūpi?

S. Kabaka – Jā, šo problēmu identificē arī SIVA speciālisti un ikdienā risina jautājumus, kas saistīti ar pāraprūpi, moduļu saturā ir iekļauta šī tēma.

I. Balodis – Vai mācību procesā ir paredzēts iesaistīt cilvēkus ar funkcionāliem traucējumiem un izmantot viņu pieredzi?

S. Kabaka – Plānots SIVA veidot Kompetenču attīstības centru, kurā vienuviet atbalstu saņem gan personas ar invaliditāti, gan personas, kas sniedz aprūpi. Līdz ar to praktisko mācību procesu var nodrošināt vidē, kurā līdzās ir personas ar funkcionēšanas traucējumiem, kas dod iespējas viņus iesaistīt.

I. Balodis – Vai programmā ir iekļauta tēma par IT prasmēm?

K. Vībane – IT ir rīks, kas palīdz veikt konkrētu darbību, šis nav izcelts, bet horizontāli iekļauts programmas saturā.

E. Vorslovs – Aicina precizēt termina “surdopedagogs” lietojumu metodikā.

S. Kabaka – Paldies, precizēsim.

L. Sevčuna – Vai pēc aprobācijas ir paredzēta rezultātu izvērtēšana un nepieciešamības gadījumā moduļu pilnveidošana?

S. Kabaka – Jā, ir paredzēta gan dalībnieku apmierinātības novērtēšana, gan SIVA speciālistu viedokļu apkopošana, lai metodiku un programmu nākotnē varam izmantot ne tikai neformālo aprūpētāju mācībām, bet arī sociālās un izglītības jomas speciālistu apmācībai.

L. Saukuma – aicina Padomes locekļus balsot par metodikas un kompetenču apmācību programmas saskaņošanu, tērzētavā ierakstot “par”, “pret” vai “atturos”.

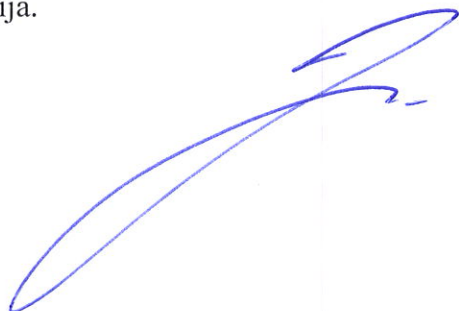
Informē, ka metodikas un kompetenču apmācību programmas neformālo aprūpētāju apmācībai ir saskaņotas Padomē (“par” – 7, “atturas” – 1 (atturas S.Kabaka)).

Papildus saņemts rakstisks saskaņojums no Baibas Bašķeres, Izglītības un zinātnes ministrijas Profesionālās un pieaugušo izglītības departamenta direktora vietnieces pieaugušo izglītības jomā, kura nevarēja piedalīties sēdē. Baiba Bašķere saskaņo metodiku un tās saturu un atbalsta tālāku virzību, iesaka vārda “apmācība” vietā izvēlēties vārdu “mācības” vai “izglītība”. Lai gan apmācība ir plaši lietots, tomēr Izglītības un zinātnes ministrijas ieskatā šādās programmās, kas ir saturiski dziļākas un nepieciešama sarežģītāka iedziļināšanās, nevis vienkāršu uzdevumu apgūšana, labāk iederētos vārda mācības lietojums.

I. Jurševska – pateicas par dalību un diskusiju. Noslēdz sanāksmi.

Pielikumā: prezentācija.

Sanāksmes vadītāja



I.Jurševska